

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobkyně: **nezletilá K. H.**, zast. zákonným zástupcem L. H., otcem, právně zast. Mgr. Veronikou Altnerovou, advokátkou se sídlem Eliášova 266/3, Praha 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, sídlem Jeremenkova 1191/40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 3. 2025, č. j. KUOK 21899/2025, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 7. 5. 2025, č. j. 65 A 34/2025-20,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Věc se týká možnosti domáhat se soudní ochrany proti rozhodnutí, kterým ředitelka základní školy na základě žádosti, kterou podala nezletilá žákyně v zastoupení její zákonnou zástupkyní (matkou), povolila přestup na jinou základní školu podle § 49 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Jde o to, zda tato nezletilá žákyně, tentokrát zastoupena druhým zákonným zástupcem (otcem), může podat proti tomuto rozhodnutí odvolání, potažmo žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), z důvodu tvrzeného porušení práva jednoho z rodičů, které spočívá ve výkonu rodičovské odpovědnosti ve smyslu § 865 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

[2] Nezletilá žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) byla žákyní základní školy ve městě Kralupy nad Vltavou. O jejím přestupu na základní školu v městysu B. u P. rozhodla ředitelka tamní základní školy rozhodnutím ze dne 22. 1. 2025. Učinila tak na základě žádosti, kterou stěžovatelka podala v zastoupení matkou jako její zákonnou zástupkyni.

[3] Proti rozhodnutí ředitelky základní školy podala stěžovatelka v zastoupení otcem jako zákonným zástupcem odvolání. Odůvodnila jej nesouhlasem otce s přestupem na jinou základní školu. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím toto odvolání zamítl pro subjektivní nepřipustnost. Učinil tak z toho důvodu, že právo podat odvolání náleží pouze účastníkovi, kterému rozhodnutím vznikla újma. Újma ale nevznikla účastníkovi, jehož žádosti bylo zcela vyhověno.

[4] Stěžovatelka v zastoupení otcem napadla rozhodnutí žalovaného žalobou. Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“) žalobu napadeným usnesením odmítl podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. jako návrh podaný osobou k tomu zjevně neoprávněnou. V žalobě chybělo tvrzení o negativním dopadu rozhodnutí do právní sféry stěžovatelky. Podstatou argumentace byl pouze tvrzený zásah do rodičovských práv otce, k jehož řešení jsou však příslušné civilní soudy, a nikoli soudy správní.

II. Kasační stížnost žalobkyně a vyjádření žalovaného

[5] Stěžovatelka podala proti usnesení krajského soudu kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., navrhla je zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Ve správním řízení ani v řízení před krajským soudem nebyla tvrzena ani prokázána její vůle k přestupu na jinou základní školu. Prokázán byl naopak nesouhlas jejího otce, a to již v řízení před základní školou. Stěžovatelka vědomě neučinila předmětem řízení, zda je pro ni výběr nové základní školy vhodný, nebo nikoli. Uvědomuje si totiž, že tato otázka je věcí dohody rodičů, případně opatrovnického soudu. Žalovaný sice uznal nesouhlas zákonného zástupce stěžovatelky, nezabýval se ale jeho vlivem na zákonnost rozhodnutí. Krajský soud žalobu odmítl nezákonně, neboť její podstata spočívala v nesouhlasu stěžovatelky s přestupem na jinou základní školu. Vůle nezletilé se podle § 876 a § 877 občanského zákoníku tvoří přes její zákonné zástupce a v posuzované věci nebyla doložena dohoda zákonných zástupců ani rozhodnutí opatrovnického soudu. Negativní dopad popsané nezákonnosti do sféry stěžovatelky představuje samotný nedostatek řádného projevu vůle.

[6] Žalovaný ve vyjádření uvedl, že se ztotožňuje s napadeným usnesením, a navrhl kasační stížnost zamítnout. Rozhodnutím o povolení přestupu může být na veřejných subjektivních právech dotčeno pouze dítě. Neshody rodičů o záležitostech dítěte zase nemohou být řešeny před správními soudy. Žalovaný též upozorňuje, že byl v době rozhodování v dobré víře, protože se mohl podle § 876 odst. 3 občanského zákoníku domnívat, že matka stěžovatelky jedná se souhlasem otce. Po ředitelce základní školy nebylo možné požadovat, aby v každém jednotlivém případě žádala doložení souhlasu obou rodičů. Žalovaný rovněž popírá, že již při rozhodování ředitelky základní školy o přestupu stěžovatelky byl prokázán nesouhlas jejího otce.

pokračování

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) konstatuje, že kasační stížnost je přípustná, byla podána osobou k tomu oprávněnou, včas a z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatelka je zastoupena advokátkou. Následně přezkoumal usnesení krajského soudu v mezích rozsahu kasační stížnosti a v ní uplatněných důvodů, jakož i z hlediska možných vad řízení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Předně je třeba uvést, že Nejvyšší správní soud v nedávné době rozhodoval o kasačních stížnostech sourozenců stěžovatelky podaných v obdobných věcech ze stejných důvodů. Právní závěry vyslovené v rozsudcích ze dne 25. 7. 2025, č. j. 10 As 107/2025-30 a č. j. 10 As 108/2025-39, se uplatní i v nyní posuzované věci a bylo tak možné z nich vycházet.

[10] Napadeným usnesením byla odmítnuta žaloba stěžovatelky z důvodu nedostatku tvrzení, v čem přesně měla být stěžovatelka rozhodnutím žalovaného zkrácena na svých veřejných subjektivních právech. Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. „*kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak*“. Z citovaného ustanovení vyplývá, že oprávnění podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu je podmíněno tvrzením toho, kdo ji podal, že byl tímto rozhodnutím zkrácen na svých veřejných subjektivních právech. Netvrdí-li žalobce dotčení na svých právech vůbec nebo je-li takové dotčení z povahy věci vyloučeno, soud žalobu odmítne. Stejně tak nelze ve správním soudnictví podat žalobu v zájmu ochrany práv třetích osob (srov. např. usnesení rozšířeného senátu ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 47/2005-86, č. 1764/2009 Sb. NSS).

[11] Nejvyšší správní soud připomíná, že ve správním řízení o přijetí dítěte k základnímu vzdělávání je účastníkem řízení pouze dítě, které v zastoupení svými zákonnými zástupci podává přihlášku k zápisu do základní školy (v tomto případě žádost o přestup). Rozhodnutím ředitele základní školy o přijetí dítěte k základnímu vzdělávání může být dotčeno pouze právo dítěte na vzdělávání. Žádné veřejné subjektivní právo rodičů být dotčeno nemůže (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 3. 2016, č. j. 4 As 280/2015-36, odst. [23], jakož i usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 9. 2016, sp. zn. IV. ÚS 1844/16, kterým byla odmítnuta ústavní stížnost proti tomuto rozsudku; dále srov. též rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2011, č. j. 1 As 53/2011-109, č. 2437/2011 Sb. NSS, odst. [39], který zaujal obdobné právní závěry, jde-li o přijetí dítěte do mateřské školy).

[12] Stěžovatelka podala v zastoupení svou zákonnou zástupkyní (matkou) žádost o přestup na jinou základní školu. Ředitelka základní školy rozhodnutím přestup povolila podle § 49 odst. 1 školského zákona a stěžovatelka byla na základní školu přijata. Následně se proti rozhodnutí odvolala, tentokrát však v zastoupení svým druhým zákonným

zástupcem (otcem). Podstata argumentace stěžovatelky byla stejná v řízení o odvolání, v žalobě i v kasační stížnosti a spočívala v tvrzení nezákonnosti rozhodnutí pro nesouhlas otce s přestupem na jinou základní školu.

[13] V žalobě stěžovatelka netvrdila, že byla rozhodnutím žalovaného zkrácena na svých právech, nýbrž to, že na právech byl zkrácen její otec, který nebyl účastníkem řízení. Krajský soud za této situace odmítl její žalobu v souladu s výše odkazovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu. Ani případný nedostatek řádného projevu vůle by totiž neměl sám o sobě negativní dopad do právní sféry stěžovatelky, který tato navíc nijak nekonkretizovala. Žádný negativní dopad není zřejmý ani ze spisu, z něž vyplývá pouze to, že žádosti stěžovatelky bylo vyhověno a rozhodnutí ředitelky základní školy tak má z pohledu stěžovatelky pozitivní povahu. Procesní vada, pro kterou byla žaloba odmítnuta, tedy spočívá v nevysvětlení negativních následků tvrzeného nedostatku řádného projevu vůle pro samotnou stěžovatelku.

[14] Ze spisu je současně patrné, že podstatou sporu ve skutečnosti není zásah do práv stěžovatelky, nýbrž spor jejích rodičů o rozhodování v záležitostech nezletilé. Otec stěžovatelky tedy jejím prostřednictvím fakticky požaduje, aby správní soudy posoudily, zda byla řádně projevována vůle k podání žádosti o přestup na jinou školu. Jak již ale Nejvyšší správní soud ve své judikatuře upozornil, uvedenou otázku nejsou oprávněny rozhodovat správní soudy. Soulad projevu vůle nezletilé s občanským zákoníkem musí rodiče stěžovatelky řešit v občanském soudním řízení. Jde o spor ve významné záležitosti pro dítě podle § 877 občanského zákoníku (srov. již zmíněný rozsudek NSS č. j. 4 As 280/2015-36, odst. [27], nebo rozsudek NSS ze dne 15. 12. 2021, č. j. 2 As 35/2021-40, odst. [17]).

[15] Lze uzavřít, že krajský soud odmítnutím žaloby podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. nepochybil a jeho závěry jsou v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou a nezjistil ani žádnou z vad, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s.

[17] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla úspěch ve věci, a tudíž nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, pročež se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. července 2025

JUDr. Radan Malík
předseda senátu

pokračování

9 As 81/2025 - 32